

KURJER ZAGŁĘBIA

Dziennik bezpartyjny polityczno-społeczno-literacki. Wychodzi codziennie w godzinach rannych z wyjątkiem dni poświęconych.

PRZEDPŁATA „Kurjer Zagłębia” kosztuje w Sosnowcu z odnośnikiem rocznik mk. 1200, półrocznik 600, kwartalnik mk. 300, — miesięcznik mk. 100. pocztą mk. 115. — Za terminowy druk ogłoszeń, komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

OGŁOSZENIA, Za jeden wiersz petitu lub jego miejsce na I-ej stronie Mk 30 w tekście Mk 30 po tekście reklamy Mk. 15. Zwyczajne mk. 18. Drobne: 2 Mk. za wyraz dla poszukujących pracy i o rzeczach zgubionych, 5 mk. za wyraz o interesach handlowych i majątkowych, najmniej marek 20. Dla zagranicznych 100% drożej.

Adres Redakcji i Administracji: SOSNOWIEC, ulica Dębińska Nr 1

Adres dla depesz: „KURJER” — SOSNOWIEC

Administracja otwarta od 9 rano bez przerwy do 7 wiecz. Wniedzielę i święta od 8 do 10 r.

W sprawach redakcyjnych redaktor przyjmuje interesantów tylko od 11—2 w poł. i od 6—7

PRENUMERATE i OGŁOSZENIA przyjmują Kancelarie własne oraz Kancelarie w Zagłębiu Tow. Akc. „Reklama Polska” w Warszawie i w siedzibie Biura ogłoszeń w kraju i zagranicą.

Cena pojedynczego egzemplarza mk. 5.00 (Na G. Śląsku 50 fen.) SOSNOWIEC czwartek dnia 2 czerwca 1921 roku Nr. 119 Rok XV

BACZNOŚĆ!

STOWARZYSZENIA, KOOPERATYWY I KUPIECTWO
Mąka amerykańska I gatunek

Naczynia kuchenne ogniotrwałe

POLECA:

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe Zagłębia Dąbrowsk.

„HURTOWNIA”.

w BĘDZINIE, ulica Małachowskiego Nr. 31.

Dr. RECHSTEIN
z Warszawy
ordynuje w Ciechocinku.

Dr. med. 1866
T. MELODYSTA
choroby wewnętrzne
specjalność: choroby płuc

SOSNOWIEC, Dębińska 7,
przyjmuje od 9—10 i od 4—9.

nie były należycie obmyślane, i fachowo prowadzone. Pedagogika doświadczalna jest młodą dyscypliną, pełną życia i nadziei realnie umotywowanych. Pracuje na razie za pomocą t. zw. testów i badań laboratoryjnych. To społeczeństwo, które zakres jej badań rozszerzy wcześniej, które potrafi skorzystać z największej liczby warsztatów doświadczalnych, niewątpliwie wyprzedzi inne w dziedzinie pracy wychowawczej, a więc i na innych polach.

Szkoły wzorowe wymagają mecenasów... Mamy dziś mecenasa, który za wszystko chce płacić i wszystkim się zająć, ale nie zawsze może. Takim mecenasem jest nasze państwo. Byłby to jeden z najprodukcyjniejszych jego wydatków, co nie wyklucza oczywiście możliwości zjawienia się mecenasa prywatnego. Gdyby się taki znalazł, słusznie powiedziałby mu można było w imieniu Polski całej: *dulce decus nostrum*. Ale dzisiaj, dzisiaj za mało, zdaje się rozmachu mamy, za mało wiary w dobro, jakkolwiek na barki nasze złożono brzemię, jakiego nie znało żadne z poprzednich pokoleń. Może właśnie dla tego. Zdrowy optymizm atoli nawet wtedy, gdy przegra mniej straci.

Lemiesz.

Z przemysłu.

Celem przeprowadzenia jednolitości w zarządzaniu państwowymi zakładami kopalniami i zakładami hutniczymi i zarazem oparcia ich działalności na racjonal-

nych podstawach przedsiębiorstw przemysłowych — istnieją przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu Rada Nadzorcza Państwowych Zakładów Górniczych i Hutniczych.

W tych dniach pod przewodnictwem p. ministra St. Przenowskiego odbyło się posiedzenie Rady Nadzorczej przy udziale: dyrektora departamentu inż. Stanisława Świętochowskiego, dr. Ar. Dąbisa, prof. W. Chruszowskiego, inż. M. Łępiczkiego, inż. L. Markinskiego, dra A. Mayera, inż. H. Siwczyskiego oraz dyrektora głównej dyrekcji Państwowych zakładów gór. i hutn. inż. A. Ciesielskiego i inż. G. Polki.

Dyrektor Państwowych zakładów górniczych i hutn. inż. A. Ciesielski przedstawił sprawozdanie z działalności tych zakładów w roku 1920 oraz w pierwszym kwartale 1921 r. Na tle sprawozdania rozwinęła się dyskusja w której poruszono zasadnicze kwestie, dotyczące programu gospodarki w należącej do Państwa kopalniach i warsztatach soli, kopalniach węgla, kopalniach siarki i projektowanych kopalniach żelaznych. Zebrani wyrazili zdanie, aby Rząd odstąpił osobom prywatnym eksploatację wszystkich należącej do niego bogactw mineralnych; koniecznym jest jednak zreformowanie obecnego systemu gospodarczego w sensie wyeliminowania z niego pierwiastku biurokratycznego a wprowadzenie natomiast czynników przedsiębiorczości i inicjatywy przemysłowej. Wskazano zasadniczo na których zatrzymać się konferencja dążyła do sformułowania sposobu następującego:

1) na kopalniach węgla: a) „Brzeszcze” — prowadzić roboty inwestycyjne w roku bieżącym w rozmiarach preliminarza i dążyć do zmniejszenia obecnych kosztów; b) „Spytkowice” — prowadzić dalej pogłębianie szybu.

2) na kopalniach państwowych uregulować stosunki wewnętrzne, dokonać pewnych inwestycji celem obniżenia kosztów produkcji;

3) roboty poszukiwawcze między na Międzyrzecz Górze prowadzić według preliminarza.

4) dla eksploatacji państwowych złóż na rudę żelazną zorganizować towarzystwa z udziałem rządu.

5) kopalnie siarki w Posadzie, zależnie od koniunktury handlowej albo zamknąć albo wydzierżawić.

Sprawy robotnicze.

Delegacja robotnicza w fabrykach.

Na ostatnim posiedzeniu rady centralnego związku polskiego przemysłu górniczego handlu i finansów w dniu 23 V, uchwalono następującą rezolucję w sprawie robotniczej; Wobec zgłaszanych przez

organizacje robotnicze żąda tworzenia w przedsiębiorstwach organów robotniczych za zbyt daleko sięgającym za kresem działania, rada centralnego Związku polskiego przemysłu górniczego handlu i finansów orzeka co następuje:

1) Jedyńm kierownikiem spraw dotyczących zarządzania wytwórczości zakupu i sprzedaży w przedsiębiorstwach przemysłowych lub handlowych może być tylko zarząd tego przedsiębiorstwa w drodze legalnej ustanowiony i podany do publicznej wiadomości zgodnie z przepisami obowiązującymi jako organ jedyny prawnie odpowiedzialny za kierownictwo przedsiębiorstwa.

2) Nikt z osób postronnych czy to fizycznych czy prawnych poza organami państwowymi działającymi na mocy wprowadzonych legalnie ustaw, nie powinien nabywać praw kontrol. i decyzyj. we wszystkich bez wyjątku sprawach dotyczących kierownictwa przedsiębiorstw.

3) Działalność t. zw. delegacji robotniczych jest to tyle dopuszczalna w przedsiębiorstwach przemysłowych o ile zakres ich artytucji nie uszczupla w niczem praw i obowiązków kierownictwa przedsiębiorstwa. Tak zw. „delegacje robotnicze” mogą mieć jedynie charakter przedstawicielstwa robotników przedsiębiorstwa. Przedstawicielstwo takie nie uszczupla w niczem praw i wolności pojedynczych robotników może przedstawiać w czasie wyznaczonym ku temu i ogłoszonym przez zarząd przedsiębiorstwa kierownictwu jego wszelkie życzenia robotników wiążące bezpośrednio z ich potrzebami oraz warunkami pracy. Ostateczna zaś decyzja musi być zawsze bez względu na pozostawienie w kierownictwie przedsiębiorstwa.

Delegacja robotników nie mogą nie podlegać przepisom ogólnym o porządku i pracy w przedsiębiorstwie i nie mogą korzystać z jakichkolwiek przywilejów i praw większych od tych, które im nadaje wykonywana przez nich praca zawodowa.

Co ich czyni wrogami.

Stara maksyma — życie to walka o byt przypomina się nieustannie przy walce czy to partii, czy to nacji. Dlaczego żydzi wypowiadali nam wojnę? Dlaczego prowadzą intrygi, podżerując Anglię? Dlaczego zawsze działają ze szkoda przez swoje wpływy na politykę zagraniczną, a w stosunkach wewnętrznych, łączą się z wrogami państwowości, czego tyle było dowodów. Na to zawsze będzie jedna odpowiedź Polska już dziś wyrwała się z pod supremacji żydowskiej, czego się oddawna żydzi obawiali, mówiąc już o tem, kiedy

II

Jednym z płodnych środków gromadzenia doświadczenia są szkoły wzorowe. Doświadczenie nie może być ślepe, nie może polegać na bezładnym li tylko eksperymentowaniu. Rzeczywistość trzeba umieć zapytać aby mogła być otrzymana pouczająca odpowiedź. Zadanie szkół wzorowych polega na tem umiejętnym zapytywaniu, na takiej organizacji, która spełnia by pewne postulaty wychowawcze uważane za ważne i istotne, lecz głębiej doświadczalnie nie osnute. Stąd kierownictwo zarówno jak wszelkie funkcje wychowawcze w szkołach wzorowych powinny być oddane w ręce ludzi specjalnie uzdolnionych, świadomych celu i dostatecznie przygotowanych. Szkoła postawiona być musi w warunkach takie, aby mogły być

zrealizowane żądane idee, a plan jej organizacji, metody prowadzenia uprzednio dokładnie przemyślane i konsekwentnie przeprowadzane. Żadne laboratorium nie potrafi dać tak pełnych, tak jasnych odpowiedzi na zagadnienia wychowawcze, jak podobna szkoła wzorowa.

Zrealizowanie przynajmniej po jednej takiej szkole każdego z dwóch niższych typów w każdej z naszych byłych dzielnic nie jest rzeczą przekraczającą możliwość wykonania. Potrzeba tylko środków materialnych nie wiele większych, niż wymagane przez przeciętną „dobrze postawioną” szkołę, doboru ludzi (tytu się znajdzie) oraz dobrej woli i... głowy, która stworzy zręby organizacji. Próby podobne mieliśmy, o ile jednakże sądzić należy z wyników, próby te

—

Sprawa Litwy.

Znany jest z dzienników tekst projektu przedstawionego w Brukseli Konf. polsko-litewskiej przez p. Hymnasa.

Dziwny projekt p. Hyman sa szafuje sobie ziemiana mi polskimi o które Litwini się nie upomnieli. Łatwo jest oddawać powiaty Wileński i Dziesieński przyznane Polsce przez traktat ryski! Dlaczego mamy się pozbawiać terytorjum o ludności polskiej do chodzącej do 80 proc.?

P. Hymnas wzamian za to ofiarowuje co następuje:

„Celem zapewnienia łączności polityki zagranicznej obu państw, oba rządy (polski i litewski) mianują po 3 przedstawicieli każdy, którzy utworzą wspólną radę do spraw zagranicznych. Funkcje tej rady będą polegać na decydowaniu większością głosów, jakie sprawy budzą szczególne zainteresowanie obu krajów, na opracowaniu tych spraw i przygotowaniu programu wspólnej pracy. Rada będzie przygotowywać raporty dla periodycznych konferencji rządu.”

„Obydwa sejmy, polski i litewski, zgodnie z systemem reprezentacji proporcjonalnej, wyznaczają dwie delegacje, równe liczebnie Akty polityki zagranicznej dotyczące się wspólnych interesów i wymagającej sankcji prawodawczej, będą przedkładane przedewszystkiem obu delegacjom wspólnie obradującym. Zaakceptowany przez te delegacje tekst będzie poddany ratyfikacji obu sejmów.”

Taki projekt już choćby z tego względu jest nie do przyjęcia, że Polska nie wyrzeknie się przecież samo dzielnej polityki zagranicznej, że przecież nie zgodzi się na to, aby jej polityką kierowała nienasza delegacja polsko-litewska, mająca się zajmować sprawami „budzącymi szczególne zainteresowanie obu krajów” — dość rozciągle pojęcie. Wobec tego projektu Litwa mieszałaby się do naszego stosunku nie tylko z Rosją, Niemcami, ale Łotwą i Estonją. Kto się zgodzi na poddawanie pod kontrolę innego państwa własnych spraw. A przecież dwu miljonowa Litwa taki właśnie stawia projekt trzydziestomiljonowej Polsce, której polityka właśnie wskutek jej wielkości inną być musi niż maleńkiej Litwy.

Projekt nie ma sensu i Polska go nie przyjmie. Ludność ziemi wileńskiej sama będzie o sobie decy

dować, a rząd i sejm nie mają prawa oddawać miljo na polaków Litwie. I. też nikt dziś dobrze myślący niewątpi, że przeciw wrzekom korzyściom dyploma

matycznym hymnasowskiego projektu ozwie się protest całego polskiego narodu.

m — ski

Z Górnego Śląska.

Sytuacja na froncie.

(Komunikat ostatni)

Z dokumentów i rozkazów znalezionych przy poległych i wziętych do niewoli oficerach niemieckich, daje się odtworzyć ogólny plan ofensywy niemieckiej w dniu 22 5—27 5 br.

Silne uderzenie w kierunku na Górę Świętej Anny — Ujazd miało doprowadzić atak do Gliwic celem połączenia się z siłami tamtejszych organizacji bojowych niemieckich a równocześnie odciągnąć nasze rezerwy ze skrzydeł ku centrum.

O dobre półciele rozpoczął się silny atak przez Olesno i Żyrowice i miał za zadanie zwiniecie naszego prawego skrzydła, a równocześnie atak przez Olesno miał na celu utworzenie silnego przyczółku mostowego za Odrą, jako punktu wyjścia dalszej ofensywy nieprzyjacielskiej w kierunku rejonu przemysłowego.

Z tych trzech uderzeń tylko pierwsze, najsilniejsze, dało chwilowo Niemcom zysk na terenie zaledwie ośmiu kilometrów — ataki na prawo i lewo skrzydła zalały się wśród krwawych strat dla nieprzyjaciela.

Zacięty opór i kontrataki Grupy Ludwi — Łaskowskiego z pułkami Fojkisa i Cyma w centrum, waleczność powstańców Grupy północnej Nowaka na odcinkach Butryma, Linkego i Bogdana, oraz opór stawiany przez pułki Rubnkie zepchnęły wszędzie nieprzyjaciela i zachowały ofensywę

niemiecką w zupełności. Na jednym tylko odcinku środkowym zdobyła nasza wyrosła 25 karabinów maszynowych, 8 miotaczy min, 12 granatomiotaczy oraz tabory.

W ciągu dnia wczorajszego i dzisiejszej nocy — pomimo zaborów z strony dowódcy niemieckich sił generała Hoffera zaprzestania wszelkich ataków — na odcinku północnym Niemcy ostrzeliwali artylerią Kalinów. Ataki nieprzyjaciela na Prósików, Borowiny i Martanów zostały przez nasze oddziały odparte. Przejściowo opanowany przez wroga odcinek północny opanowany przez nasze oddziały nieprzyjacielskimi Wachów odbito brawurą kontratakami.

Na odcinku środkowym ostrzeliwali nieprzyjaciel artylerią nasze placówki pod Lichną. Niemiecki aeroplan strzelał dnia 27 bm. w Olesno i Sławęcicach do ludzi, biorących udział w pogrzebie Polaków, zamordowanych przez Niemców.

Na odcinku południowym w rejonie Nędzy nieprzyjaciel uciłował w ciągu nocy sforsować most nad Odrą pod Zychowicami. Atak stłamał się w ogniu naszych karabinów maszynowych. Pod Mirkowicami wypad niemiecki dokonany przy użyciu karabinów maszynowych i miotaczy min, odparto z łatwością.

(—) Lubieniec.

Szef Sztabu N. K. W. P. G. Sł.

Projekt angielski a gen. Le Rond.

LONDYN (wł.) Projekt angielski według którego Śląsk ma być podzielony na trzy strefy, obsadzone przez Polaków Niemców i sprzymierzonych został przedłożony formalnie Ra-

dzie ambasadorów przez angielskich i włoskich przedstawicieli w Międzysojusz. Kom. Plebiscytowej. Gen. Le Rond nie przyłączył się do tej propozycji.

Polska armia obsadzi Górny Śląsk.

WIEDEN Według projektu Anglii i Włoch pacyfikacji G. Śląska — obszary z większością polską będą obsadzone przez wojska polskie, o większości niemieckiej przez reichs-

were. Wojska koalicyjne utworzą neutralną strefę między temi terytorjami. Rząd francuski nie udzielił dotąd w tej sprawie żadnej odpowiedzi.

Zdrada niemiecka na G. Śląsku.

SOSNOWIEC. (Orient.) Niemcy po podpisaniu umowy obowiązującej obie strony zaprzestania dalszej akcji bojowej, bezpośrednio po tem zaatakowali na całym froncie powstańców Niemcy pierwsi wystąpili z propozycją zawieszenia broni i pierwsi w sposób zdradziecki, na rozkaz generała Hoeffera, zawieszali nie to złamali. Wszystkie

ataki w rejonie północnym środkowym i południowym zostały przez bohaterów oddziały powstańcze odparte. Wielkie bitwy jakie wywiązały się w rejonie Kalinowa, Wachowa i Szychowa, gdzie Niemcy uśilowali w ciągu nocy sforsować most na Odrze, skończyły dla nich się zupewnia klęską.

Jak należy uspokoić G. Śląsk.

SZOPIENICE. (wł.) Władze powstańcze zwróciły się drogą nieoficjalną do komisji międzysojuszniczej z projektem pacyfikacji G. Śląska. Projekt wychodzi z założenia, że zadaniem powstania nie było stworzenie faktu dokonanego w dziedzinie międzynarodowej, że natomiast rewolucja dokonana na G. Śląsku nie może pozostać bez wpływu na ułożenie dobrych stosunków. Zadaniem Kom. Międzysojuszniczej nie może być zachowanie władz niemieckich w tym stanie i w składzie w jakim jest po pozostał cesarz Wilhelm II. Przedewszystkiem żywioł polski musi wywierać wpływ jaki odpowiada jego liczebności.

Dotychczasowe ustępowanie było zbyt mało znaczące, aby mogły wpłynąć na zmianę warunków bytu na G. Śląsku. Władze powstańcze bynajmniej nie zaprzeczają prawa Kom. Międzysojuszniczej do rozciąga-

nia kontroli nad administracją G. Śląska i gotowe są każdej chwili poddać pod jej nadzór swe zażądania. Natomiast straciłyby odrazu swój wpływ na ludność gdyby się miały zgodzić na przywrócenie władzy pruskich landratów, niem. prokuratorów i arcyhakatystycznej dyrekcji kolejowej w Katowicach.

Władze powstańcze są przekonane, że „kilka dobrze obmyślonych zarządzeń dyrekcji kolejowej wystarczy, aby G. Śląskowi przywrócić normalne warunki życia.”

Władze powstańcze są zdane, że najprostrza rozważa zakazuje komukolwiek marzyć o stłumieniu ruchu zbrojnego siłą. Natomiast niewątpliwie, że zaspokojenie elementarnych żądań ludności dolskiej połączone ze skutecznym zabezpieczeniem G. Śląska od zdobywanych wypraw niemieckich nie omieszkają przywrócić pokojowych stosunków.

Wojska angielskie.

SZOPIENICE. Siły wojsk angielskich przeznaczonych na G. Śląsk dochodzą jednej dywizji z artylerią, tankami i pionierami. Dowódcą zamianowano gen. Heni-

kiera. Na G. Śląsk przybędą jeno dwa bataliony irlandzkie. Matin donosi, że z Mogroncji wysłane zostaną nowe posiłki francuskie na G. Śląsk.

Skąd się biorą ochotnicy niemieccy.

SOSNOWIEC. (Orient.) Na froncie południowym w rejonie Raciborza stwierdzono działalność korpusu ochotniczego „Süd-Ost” którego pewna część około 1000 ludzi, pochodzi z okolic Hulczyna i Boratyci a więc terytorjum czeskiego

Posterunki czeskie przyprze kraczaniu przez niemieckich ochotników granicy czesko-niemieckiej nie czynią im żadnej trudności, tak że np. w Kopytowie daje się zauważyć znaczny przyrwył elementu niemieckiego z terytorjum czeskiego.

Sowiety chcą wywołać nową wojnę.

PARYŻ. (PAT.) Wiedeńska biuro koresp. „Die Sozialiste” zamieszcza doświadczonej tajemnej noty, która wywala Cieciszera dnia 3 lutego 1921 r. do zastępców sowieckich zagranicą. Cieciszera poleca w tej nocy sowieckim zastępcom wywołać ogólną wojnę w całym świecie. Maszyny teraz rozpocząć — mówi nota — zużytkowywanie narodowych konfliktów dla naszych celów. Sprzeczne interesy Węgier i ich sąsiadów muszą doprowadzić do konfliktu, który po-

zwolli także wciągnąć Włochy i któryby wywołał ogólnoeuropejski konflikt. Aktywna czynność naszych zastępców ma polegać w tym kierunku, aby wzmocnić i powiększyć jeszcze narodowe spory. Na wypadek wojny nastroj nasz bezwzględnieby się poprawił, intensywna i arcyzna praca musi wypadek ten przyspieszyć; w obecnej chwili potrzeba jeszcze czasu, aby się należycie przygotować, a za 6 miesięcy będziemy już gotowi i wtedy nie będzie więcej czasu do stracenia.

Sprawa rozbrojenia Bawarii.

GDANSK. (PAT.) Dzienniki tutejsze donoszą, że gabinet Rzeszy zebrał się wczoraj w niedzielę, na posiedzenie wyłącznie kwestii rozbrojenia. Ponieważ w niedzielę nie odbywają się zazwyczaj posiedzenia gabinetu należy przypuszczać, że to nagłe zwołanie gabinetu spowodowane zostało stanowiskiem Bawarii w kwestii rozbrojenia, które to stanowisko grozi niewypełnieniem ultimatum rządu, dotyczące ściśle terminu rozbrojenia. Po wczorajszym posiedzeniu gabinetu nie wydano żadnego urzędowe-

go komunikatu. Z informacji udzielonych z powatanych źródeł, w Monachium, można wywnioskować, że w Bawarii uważa się silne prądy, zmierzające do niedopuszczenia do rozwiązania Einwohnerwehry. Wyomniaste sfery bawarskie starają się uniemożliwić wykonanie ultimatum, chociażby przysiężono narazić się na zastosowanie sankcji a nawet na obsadzenie obszaru Ruhry. Istnieje wrażenie, że opór przeciwko rozwiązaniu Einwohnerwehry wychodzi od mniejszych dowódców.

Z rokowań polsko-gdańskich

GDANSK (EE) „Dziennik Gdański” podaje następujące szczegóły o rokowaniach polsko-gdańskich:

Przewodniczący delegacji polskiej w rokowaniach polsko-gdańskich wiceminister Płuciski wychodząc z założenia, że materiał stanowiący przedmiot rokowań został już wyczerpany zaproponował przewodniczącemu delegacji gdańskiej, ustalenie terminu końcowego rokowań na dzień 30 czerwca.

O ileb do tego czasu nie zostały załatwione pewne kwestie zasadnicze, wówczas rokowania polsko-gdańskie otwarte w Warszawie w dniu 17 lutego r. należałoby uważać za ukończone bez zamierzonego wyniku. Przewodniczący delegacji polskiej i gdańskiej uważaliby wówczas mandaty swoje za ukończone. W tym celu przewodniczący delegacji polskiej zamierza przed ukończeniem obrad, toczących się w ciągu bieżącego tygodnia w Poznaniu, przenieść rokowania na stałe do Gdańska celem wyzyskania pozostałego czasu.

Delegacja polska stoi na stanowisku, że może zgodzić się jedynie na porozumienie w drodze całkowitego układu, natomiast nie może uznać pewnej tylko części rokowań za załatwioną pozytywnie, resztę zaś spraw niezakończonych skierować na drogę arbitrażu.

Największe trudności nastręcza sprawa reprezentacji za granicą, sprawa ustawy o nabywaniu i utracie obywatelstwa w m. Gdańsku oraz kwestia praw obywateli Rzeczypospolitej polskiej na terytorium wolskiego miasta, przywłaszczających im na mocy traktatu wersalskiego. Dotychczas delegacja gdańska nie chce przyznać obywatelom Rzeczypospolitej polskiej, przebywającym na obszarze w m. Gdańsku, jakichkolwiek praw i chce traktować ich na równi z innymi cudzoziemcami.

Stanowisko to sprzeciwia się wyrażeniu brzmienia odpowiedniego artykułu traktatu wersalskiego. Również wprowadzenie w życie projektu ustawy o nabywaniu obywatelstwa gdańskiego, opracowanego przez senat gdański znajdowałoby się w jakrawej sprzeczności z konwencją polsko-gdańską.

Wobec tego rząd polski wyśtosował do senatu gdańskiego stanowczy protest, żądając cofnięcia powyższego projektu i ugodnienia go ze stanowiskiem rządu polskiego w myśl art. 34 konwencji p. lico-gdańskiej.

Niemale trudności nastręczają również sprawy celne, natomiast pomysłał przedstawić się kwestje gospodarcze i komunikacyjne.

Dankowskiego wyróżniono, jako mniej kosztowny. P. Antoni Left projektem poświęcił wiele pracy nadto przedstawił miasturkowy model gmachu szkoły.

Czy będzie ogłoszony drugi konkurs — niewiadomo i nie ustalono także na jakim placu, to jest miejscu przy cementarzu czy na kupnie przy drodze będziański, na końcu miasta.

W każdej niedziele i święta w miejscowym parku bawi się tujeja ludność, łącząc pożyteczne z przyjemnym. Dość często zyski przekazywa się do Komitetu Pomocy Górniczym, który się u nas zorganizował i jak ogłoszono na zebraniu Zarządu tegoż Komitetu, posiada kapitał z górą 100000 mk. zebrany z licznej kwoty 8 V 29 tys. z zabawy 8 V 27000 z zabawy 15 V 23000 i poszczególne składki 800 mk.

Prócz tego ze zbiórki wspomnianej w łowoszkach okazało się mk. niemieckich 492, — z zabawy z dnia 8 maja wpłynęło mk. niemieckich 140 — i z zabawy w dniu 15 maja uzyskano 145 mk. niemieckich.

Zabrany fundusz będzie przekazany głównemu Komitetowi pomocy Ślązaków w Sosnowcu.

Zakowiedzieli na maj i czerwiec zabawy w parku dają zapewne zdwojoną sumę. Rada Miejska ma wyznaczyć na Ślązaków w przypuszczeniu 50 do 80 tysięcy mk.

„Czeladziński”.

1131	ze Strzemieszyc	5,35	rano
1132	z Częstochowy	7,40	rano
1133	ze Strzemieszyc	9,25	rano
1134	z Warszawy	10,25	rano
1135	ze Strzemieszyc	12,00	w poł.
1136	z Częstochowy	1,25	po poł.
1137	z Zawiercia	2,45	po poł.
1138	z Piotrkowa	5,00	po poł.
1139	z Warszawy	7,40	wieczorem
1140	ze Strzemieszyc	9,40	wieczorem
1141	z Zabkowie	10,27	wieczorem
1142	z Częstochowy	10,50	wieczorem
1143	z Częstochowy	11,50	wieczorem

Odchodzą z Sosnowca:

140	do Zabkowie	12,35	w nocy
1312	do Strzemieszyc	1,25	w nocy
116	do Warszawy	2,15	w nocy
130	do Piotrkowa	4,30	w nocy
1314	do Strzemieszyc	6,05	rano
132	do Częstochowy	6,30	rano
142	do Zawiercia	9,40	rano
1316	do Strzemieszyc	10,20	rano
112	do Warszawy	12,30	w poł.
134	do Częstochowy	2,30	po poł.
1318	do Strzemieszyc	2,50	po poł.
136	do Częstochowy	5,05	po poł.
144	do Zabkowie	8,05	wiecz.
114	do Warszawy	9,20	wiecz.
138	do Częstochowy	10,40	wiecz.

Poc. № 140 ma połączyć w Zabkowie z pociągami pociągami do Krakowa i Warszawy.

Poc. № 133 ma połączyć w Zabkowie z pociągami pociągami z Krakowa do Warszawy.

Poc. № 136 ma połączyć w Zabkowie z pociągami osobowym do Krakowa.

Dworzec dyr. Radomskiej

Przychodzą do Sosnowca

Poc. Nr. 1111	—	2,35	w nocy
1113	—	8,1	rano
1115	—	12,50	po poł.
1117	—	5,45	po poł.
1119	—	9,12	wieczorem
53	—	11,21	wieczorem

Odchodzą z Sosnowca:

Poc. № 1112	—	3,00	w nocy
54	—	5,43	rano
1114	—	9,56	rano
116	—	3,26	po poł.
1118	—	6,51	po poł.
1152	—	9,50	wieczorem

Pociągi № 1111, 1112, 53 i 54 bez przesiadania w Strzemieszycach w stronę Kielc i z powrotem.

Przeciw pochodowi skł niemieckich.

GDANSK (PAT). „Danziger Arcisites Ztg.” ogłasza odezwę berlińskiego oddziału związku kolejarzy (Rzeszy niemieckiej), zwracającą się w ostrym tonie przeciwko akcji Orgeschu na G. Śląsk. Wspomniana odezwa oświadcza, że wbrew wszelkim zapewnieniom rządu Orgesch i inne organiza-

cje ochotnicze są w pełnym marzu na G. Śląsk. Pod fałszywymi deklaracjami przysłane są tam kolejami transporty broni i amunicji. Odezwa zwraca się do wszystkich robotników i kolejarzy, aby wszelkimi środkami w ich dyspozycji środków uderzali na te transporty, które władze ułatwiają.

Zwolnienie rocznika 1897.

KRAKOW (wl). Z dniem dzisiejszym wchodzi w życie rozporządzenie min. spraw wojskowych o zwolnieniu rocznika 1897. Na mocy tego roz-

kazu wszyscy DOG, rozesłali rozporządzenia do poszczególnych pułków, aby przystąpili do demobilizacji tego rocznika.

Koniec kryzysu gabinetowego.

WARSZAWA (wl). Wczoraj o godz. 12 w południe odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Rady Ministrów, poświęcone sprawom kryzysu gabinetowego.

Na posiedzeniu tem powzięto jednomyślną uchwałę, by zadowolnić się do oredzia Naczelnika Państwa i cofnąć złożone podanie o dymisję.

Po posiedzeniu Rady Ministrów p. Witos odbył konferencję z prof. E. Streicherem, któremu, zaproponował tęke ministra spraw zagranicznych.

Prof. Streicher, zgodnie z dyrektywami stronnictwa konserwatywnego krakowskiego, odmówił przyjęcia teki.

Just po ulawieniu tego faktu, do klubu pracy konstytucyjnej zgłosił się przedstawić Ch. D. i zakomunikować, że kandydatura ta nie da się pogodzić z udziałem przedstawiciela Ch. D. w Gabinetcie.

Na razie więc teka ministra spraw zagranicznych nie będzie obsadzona, przypuszczając ogólnie, że kandydatem na to stanowisko będzie p. Skrzyński, poseł polski w Bukareszcie, który obecnie bawi w Warszawie.

Z życia Czeladzi.

(Koresp. własna).

W dniu 26 kwietnia odbył się w miejscowym Magistracie konkurs przedłożonych przez panów budowniczych: St. Józefczyka, J. Dankowskiego oraz Antoniego Lufta projektów na budowę gmachu szkoły powszechnej oraz domów dla nauczycielstwa.

Sędziami konkursowymi byli delegacji budowy szkoły p. L. Wolski, z Ministerstwa robót publicznych, radca ministerjalny, p. A. Romczek, z Ministerstwa sztuki kultury, starszy referat p. T. Sosnowicki, z Ministerstwa Wyznań religijnych i Oświaty publicznej p. F. Einhorn z Inspektoratu Szkolnego p. J. Ciochowski, a zaproszonymi asesarami byli: ks. proboszcz Urbański, miejscowy sędzia R. Herman, inżynier Kłyszczewski i ławnik Magistratu R. Lewandowski.

Poszczególne projekty-plany przedstawiali oryginalnie pomysły i cechy lecz miały pewne usterki przez konkursowanych redaktorów zauważone, przeto p. wreszcie, żadnej pracy nie przyznano, jednak projekt p.

Rozkład jazdy pociągów

osobowych.

Ważny od 1 go czerwca.

Dworzec Dyr. Warszawskiej.

Przychodzą do Sosnowca:

№ 141 z Zabkowie	2,30	w nocy
113 z Warszawy	5,15	rano

W Gimnazjum W. Replińskiej w Będzinie.

Egzaminy wstępne 9 i 10 czerwca Zapisy od 1 czerwca, godz. 4 - 6. 2398

PIORUN.

Badanie gromochronów aparatem elektrycznym na kominach fabrycznych, jako też na budynkach oraz wszelkie reperacje w zakresie wchodzące, naprawa zwójów kotłowych i silników dla prądu stałego zmiennego i trójzmiennego o wysokim i niskim napięciu materiałem przedwojennym wykonuje najtaniej.

Zakład elektrotechniczny

Jan Kurzius, Dziedzice, (Śląsk Cieszyński).

Magistrat m. Czeladzi, pow. Będziński ogłasza konkurs na posadę

kierownika wydziału technicznego przy Magistracie.

Reflektanci obznajmieni z pracami technicznymi miejskimi mają pierwszeństwo.

Warunki do umowy.

Posada do objęcia od zaraz.

2372

MAGISTRAT.

Sprzedaż hurtowa w fabryce przy ul. Wspólnej 4, w Sosnowcu. 2215

Daje lakierowy połysk
Deszcz nie zmywa
Skóra staje się miękka
Chroni od wilgoci i pęknięcia

WARSZAWA,
Grzybowska № 40. 2124

DRABNE OGŁOSZENIA

Smola i papa

do sprzedania oraz kryciej reperacje dachów B. Pelka Pogoda Długa Nr. 24 2064-12

Gwarectwo węglowe

Brzeszcze w Małopolsce poszukuje: 1) Inżyniera elektromechanika z kilkoma letnią praktyką techniczną i administracyjną, 2) Buchaltera bilansistę obznajmionego z prowadzeniem przedsiębiorstw przemysłowych. Pierwszeństwo będą mieli kandydaci posiadający praktykę w przedsiębiorstwach górniczych, 3) Technika budowlanego z praktyką wokreśleniu i obliczeniu projektów oraz prowadzeniu robót budowlanych, 4) Technika z działu maszyn z praktyką wokreśleniu w biurach konstrukcyjnych. Oferty z załączeniem odpisów świadectw i wyszczególnieniem dotychczasowej działalności nadsyłać pod adresem: Dyrekcja kopalni „Gwarectwa węglowe Brzeszcze” p. Brzeszcze-Małopolska. 2373-7

Swiece

do Komunii św. i kościelne sprzedaje ul. Kościelna 4 Piotr Kolton w Sosnowcu 2389-10

Udzielam

lekcji i konwersacji języków francuskiego i niemieckiego, Wiadomość w Kurjerze 2390

Mieszkanie

1-3 pok. z kuchnią potrzebne zaraz lub w najbliższej przyszłości. Pośrednictwo będzie wynagrodzone. Oferty Biuro K. Dąbrowski i S-ka ul. 3-go Maja 16. 2406-7

Agentów

lub agentek zdolnych z dobrą referencją obznajmionych z dziedziną wydawnictwa poszukuje się na Sosnowiec i okolice. Dochód do 60,000 Mk. miesięcznie. Kaucja wymagana. Listy wysyłać tylko polecane. Adres: Skrzynka pocztowa 135 Warszawa. 2422-5

Aptekarskiego

pomocnika-cy lub ucznia z praktyką poszukuje od zaraz apteka J. Załuskiego Bobrowniki poczta Grodziec. 2430-3

Przyjmę

chłopca na posyłki Drukarnia, Warszawa 20 2435

Siedmiomiesięczna

wyższa R. Ceter Gordon do sprzedania wiadomość w redakcji.

Sprzedam

siodło damskie Starososnowiecka 98. 2433-3

Skradziono

zegar ścienny okragły z kina Oazy W razie sprzedaży proszę zawiadomić kino Oazy 2434-4

Zaginął

paszport rosyjski i dokument wojskowy wydany na imię Stanisław Kasza Zwrócić do Filij Kurjera w Będzinie 2431